

ФІЛОСОФУВАННЯ ЯК ТВОРЧЕ СПРИЙНЯТТЯ СВІТУ

Чумак Тетяна

*Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

Пошук сенсів життя завжди був родовою ознакою існування людини. Знайомство зі світом, із собою в ньому, потреба у відповідях на вічні питання– життя і смерті, сенсів власного і суспільного існування, потреба

змінюватись і змінювати середовище свого існування спричиняють потребу на певних етапах життя людини в переосмисленні традиційних уявлень про світ, людину і цілі її існування. Суспільно-значимі і особистісні ціннісні орієнтири як ніколи важливі для молоді сьогоденного українського суспільства. Саме життя і знання змінюються настільки швидко, що багатоманітність сенсів людської діяльності потребує уміння розібратись у власних спонуканнях до дій. Багато явищ сучасного суспільного життя спонукають людину в молодому віці до природних сумнівів в істинності, ґрунтовності і спрямуванні людського знання. Бажання бути самотньою людиною, яка вільно буде своє життя, неминуче веде кожного до потреби зрозуміти свою історію, закономірності своїх відносин з іншими людьми. На певному етапі життя кожної людини з'ясовується, що практичного глузду і навіть знань, отриманих у вивченні шкільних предметів, бракує для створення такої цілісної картини, прогнозування свого майбутнього. Повсякденне мислення – явище цілком природне і слухне у простих життєвих ситуаціях, але воно є безсилим, наївним і непереконливим, коли потрібне глибоке і ґрунтовне знання суті справи. Однак, у культурі кожної розвиненої спільноти є достатньо зразків для молодого людини, що прагне стати освіченою. Зокрема, така галузь знань як філософія засвідчує існування специфічного стилю мислення, спрямованого на з'ясування сутності речей, сенсів людського життя. Тому не поверхнева, заглиблена думка, всебічний аналіз явищ, тяжіння до логічної аргументованості і переконливості висловлюваних суджень дозволяють нам вважати культуру філософствування необхідною рисою сучасної розвиненої людини. Будь-яка праця, що перетворює і удосконалює світ, вимагає генерування нових ідей і цілісного бачення проблеми. Отже, людина має бути свідомою щодо загальнолюдського значення своїх вчинків і праці незалежно від професії. На нашу думку, саме культура філософського бачення і дає творчий імпульс у кожній справі.

Багатоманітність сенсів людської діяльності потребує уміння молодого людини розібратись у власних спонуканнях до дій.

Аналіз наукових джерел дозволяє нам висувати, що при всьому багатоманітті філософування, цей спосіб мислення укладає особливу форму пізнання світу, що виробляє систему знань про фундаментальні принципи буття людини, про найзагальніші суттєві характеристики людського ставлення до природи, суспільства та духовного життя у всіх його основних проявах. Філософування завжди спрямоване на досягнення сенсів людської діяльності, які в свою чергу керують усім життям людини, її діяльністю і мисленням.[1]

Філософське мислення розкривається у найрізноманітніших проєкціях і формах – і як знання про дійсність, і як відображення і форма суспільної свідомості тощо. Аналіз специфіки філософського знання в наукових і енциклопедичних джерелах дозволяє нам зробити висновок, що існує низка функцій філософування, які мають як індивідуально-особистісне, так і суспільне значення, а саме: світоглядна – оскільки філософія допомагає людині знайти й обґрунтувати свої життєві орієнтири, з'ясувати зміст і значення життєвих пріоритетів та цінностей; пізнавальна – оскільки здатна озброїти людину орієнтирами в пізнавальній діяльності, критеріями та ознаками правильного руху на шляху до надійних, достовірних знань; культурна – адже сприяє формуванню культури людського мислення, виробленню критичної неупередженої позиції; соціальна – бо допомагає зорієнтуватися у складних, строкатих, розмаїтих проявах суспільного життя і виробити власну соціальну позицію; критична – що полягає в руйнуванні звичних стереотипів та забобонів, пошуку шляхів до більш вдосконаленого, людяного світу; виховна – завдяки роздумам прищеплюється інтерес до пошуку і потягу людини до самовдосконалення, творчого підходу до життя.

Сучасна молодь має своє бачення проблем саморозвитку, однак цілком природно, що на певних етапах становлення людини вона починає серйозно цікавитися філософською проблематикою. [3,4]

Користуючись специфікою філософського бачення світу, людина має змогу обмірковувати питання, що виходять за межі побутового, повсякденного знання, опанування філософського погляду на життя. Необхідна певна праця розуму і душі, оскільки цей підхід означає не просто уміння користуватися суворими правилами і набором знань, а спрямувати на те, щоб допомогти людині самій думати і самій вирішувати головні питання свого життя. [2]

Таким чином філософування – це творення людиною себе і свого місця у світі, адже якщо людина не намагається знайти своє місце, значить, вона посідає чуже, повторює вже відомі думки і робить справи, в доцільності яких не переконана особисто. Саме за допомогою філософії людина заявляє про своє бажання взяти на себе відповідальність за свідоме вирішення своєї життєвої долі.

Список використаних джерел:

1. Афанасьєва Людмила. Світоглядно-ціннісний потенціал соціальності людини як чинник гармонізації культурно-освітнього простору / Л.Афанасьєва // *Versus* (3). – 2014 – С.34-40.
2. Волков О. Г. Землянський, А. М. Історія філософії: практикум. МДПУ імені Богдана Хмельницького. – Мелітополь, 2014.
3. Олексенко Р.І. Глобальні проблеми філософії від Античності до сьогодення в дискурсі ринкових трансформацій / Р.І.Олексенко // *Придніпровські соціально-гуманітарні читання: у 6-ти частинах. Ч. 2: матеріали Дніпропетровської сесії І І Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю. 2013.– С. 148-151*
4. Олексенко Р.І. Формування концепції креативної особистості як фактор креативно-знаннєвої економіки в умовах викликів глобалізації / Р. І. Олексенко // *Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2017. – № 71. – С. 118-126.*